

Kan en stroke klassas som en arbetsskada

Stroke är något som kan drabba dig i yrkeslivet. Kan det då anses vara en arbetsskada och ge rätt till livränta? I denna artikel ska vi försöka reda ut vad som krävs för att en stroke ska kunna betraktas som en arbetsskada. Brödtext: En arbetsskada definieras som en plötslig händelse på arbetstid/på väg till arbete som leder till skada. Det kan även vara fråga om långvarig exponering, till exempel stress eller giftiga substanser, som leder till sjukdom eller om du smittas under arbete. En fysisk skada är oftast lättare att bevisa än en av psykosocial karaktär men det innebär inte att det är omöjligt. Att kunna visa detta förutsätter att skadan har uppkommit på arbetsplatsen och underlättas av att rätt åtgärder vidtas från början.

Beror på arbetet

För att en arbetsskada ska berättiga individen till livränta krävs att skadan/sjukdomen uppkommit på grund av arbetet och att den minskade förmågan att skaffa inkomst beräknas vara i minst 12 månader. Att få en sjukdom som uppstått på arbetet klassad som arbetsskada kan göra stor skillnad ekonomiskt för den enskilde. Vid godkänd arbetsskada och en permanent sänkning av inkomsten med minst 1/15-del täcker Försäkringskassan glappet mellan din nya inkomst och den inkomst du hade innan skadan. Detta gör de upp till en årslön om 7,5 prisbasbelopp (för 2021 motsvarar det 357 000 kr).

Kollektivavtal

Om din arbetsplats har kollektivavtal kan de kollektivavtalade försäkringarna vid arbetsskada ersätta inkomstbortfall för den del av din lön som överstiger 7,5 prisbasbelopp. Det kan också finnas privata försäkringar som täcker inkomstbortfallet. Vid trafikolycka är det dessutom normalt ett av fordonens trafikförsäkring som står för ersättningen istället för de kollektivavtalade försäkringarna. För att få möjlighet till att få livränta bör individen så nära insjuknandet som möjligt påbörja arbetet med att se till att rätt åtgärder utförs.

Det allra första som ska göras är att om det finns misstanke om att den stroke som individen drabbats av kommer av arbetet så ska en arbetsskadeanmälan upprättas. Arbetsgivaren är skyldig att tillse att det blir gjort om det finns skäl att tro att sjukdomstillståndet beror på arbetet. Nu sker inte det alltid av olika orsaker så det gäller att som drabbad kontrollera att detta sker. Om individen själv inte klarar detta kan den få hjälp av arbetsmiljö-/skyddsombud på arbetsplatsen. För den som är medlem i ett fackförbund kan även de vara behjälpliga.

Psykosocial arbetsmiljö

Stroke kan komma av en plötslig händelse men vanligast är att den kommer av långvarig exponering som leder till sjukdom. Detta beroende på brister i den psykosociala arbetsmiljön på arbetsplatsen. Den vanligaste formen av sjukdomstillstånd i dessa fall är utmattningssyndrom men det utesluter absolut inte andra diagnoser, däribland Stroke.

Det är viktigt att en arbetsskadeanmälan till Försäkringskassan upprättas och ger en kortfattad bild av vad som inträffat. Beskriv den händelse som lett till skadan. Det

behöver alltså inte vara en lång berättelse utan det viktiga är att huvuddragen finns med. Vid brist i psykosocial arbetsmiljö bedöms, för rätten till ersättning, om arbetsbelastningen varit för hög och om begränsningar i möjligheten individen haft att påverka sin situation. Dessa delar är därför viktiga att få med om de har förelegat vid insjuknandet. Dessa förhållanden ska dessutom ha förelegat under en längre tid för att de ska anses ha kunnat ligga till grund för insjuknandet.

Skiftande kunskap

Arbetsgivare har väldigt skiftande kunskap om och inställning till att lämna in en arbetsskadeanmälan. Det kan här vara bra att påpeka att inlämnandet av en arbetsskadeanmälan enbart är till för att underlätta för individen om behov senare uppstår av ersättning för inkomstbortfall. Att vara kortfattad och objektiv ökar ofta arbetsgivarens vilja att underteckna och lämna in arbetsskadeanmälan till exempel till Försäkringskassan. Arbetsskadeanmälan är viktigt att lämna in till Försäkringskassan för att kunna styrka kopplingen mellan insjuknandet och behovet av livränta. Ibland går det flera år innan de begränsningar som sjukdomen ger upphov till faktiskt ger en minskning av inkomsten. I samband med detta är viktigt att tala med behandlande läkare. Detta för att på ett tidigt stadie få dokumenterat skador och de begränsningar som de leder till. Då har den försäkrade större chans att nå framgång vid till exempel ansökan om livränta längre fram.

Ibland kan det gå flera år mellan skadetillfället och den punkt då de kvarvarande effekterna av skadan påverkar individens förmåga att upprätthålla sin inkomst. Några handlingar/läkarintyg behöver inte sändas med när det görs en arbetsskadeanmälan till Försäkringskassan. Dessa sparar den försäkrade för att bilägga vid en ansökan om livränta.

I nästa artikel kommer vi att redogöra för vad ni ska tänka på om ni ska ansöka om livränta. Rättskällor 42 kap 10 § socialförsäkringsbalken, om skyldighet att anmäla arbetsskador till Försäkringskassan.

Patrik Magnusson, jurist, februari 2021